

Resultater af afdækning af flygtnings kompetencer

Udlændinge-, Integrations-, og Boligministeriet (UIBM) har i november og december 2015 gennemført en spørgeskemaundersøgelse i kommunerne af nyankomne flygtnings kompetencer. Resultaterne præsenteres i dette notat.

Om undersøgelsen

Undersøgelsen blev igangsat som en spørgeskemaundersøgelse, hvor 22 kommuner blev udvalgt til at deltage. Kommunerne blev udvalgt efter, at de havde de største flygtningekvoter i 2015 for at få det størst mulige antal besvarelser. Rambøll Management har stået for udsendelse af spørgeskemaerne og indhentning af data i tæt samarbejde med ministeriet.

Kommunerne blev bedt om at sende oplysninger om højeste fuldførte uddannelse og erhvervs erfaring for de 50 senest ankomne voksne flygtninge (ikke familiesammenførte), som kommunen havde overtaget ansvaret for, uanset om alle oplysninger var tilgængelige for de pågældende flygtninge eller ej. Kriteriet blev lagt ind for at overholde tilfældighedsprincippet og for at undgå, at kommunerne udvalgte de flygtninge, som de havde flest oplysninger på.

Samtidig blev kommunerne bedt om at udvælge de 50 senest ankomne flygtninge, som var ankommet før 1. juli 2015. Dette kriterium blev valgt for at undgå, at kommunerne ville komme til at udvælge flygtninge, som var overgået til kommunen for nylig, og hvor der reelt ikke havde været tid til at indhente oplysninger om deres uddannelse eller erhvervs erfaring.

Alle oplysninger er indtastet i anonymiseret form, dvs. der er ingen oplysninger, eksempelvis CPR-nr., som gør det muligt at køre oplysningerne op mod andre registre.

Det blev på forhånd vurderet, at der skulle indhentes mindst 650 besvarelser fra kommunerne fra mindst 10 kommuner, for at undersøgelsens resultater kunne blive tilstrækkelige underbyggede. Der er indkommet 1.044 besvarelser fra 20 kommuner, hvilket må betegnes som tilfredsstillende, ikke mindst i lyset af, at kommunerne har haft relativ kort tid til at besvare spørgeskemaerne.

Undersøgelsens resultater

Kommunerne har besvaret undersøgelsen med oplysninger på i alt 1.044 flygtninge, som er ankommet i 1. halvår 2015. Langt de fleste, 802 personer, er mænd. Det svarer til 77 pct. Overvægten af mænd er gældende for alle de kommuner, som har besvaret undersøgelsens spørgsmål. Det fremgår af tabel 1 nedenfor:

Data fra UIBM's udlændingedatabase viser, at der i 2014¹ var hhv. 6.189 mænd og 2.377 kvinder, som var omfattet af integrationsprogrammet. Det svarer til en fordeling på hhv. 72 pct. og 28 pct.

Januar 2016

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Enhed for Integrationsanalyse

Slotsholmsgade 10
Post 1216 København K
Tel. 7226 8400
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsnr. 2015-554

¹ Data pr. 1. januar 2015

Tabel 1: Besvarelser fordelt på kommuner og køn, antal og pct.

	Kvinder		Mænd		I alt
	Antal	Andel	Antal	Andel	
Roskilde	12	23%	40	77%	52
Næstved	14	27%	37	73%	51
Odense	13	25%	39	75%	52
Esbjerg	8	16%	41	84%	49
Kolding	13	27%	36	73%	49
Vejle	4	8%	48	92%	52
Silkeborg	4	15%	22	85%	26
Skanderborg	13	24%	41	76%	54
Aarhus	16	32%	34	68%	50
Viborg	12	20%	48	80%	60
Frederikshavn	19	29%	46	71%	65
Hjørring	12	24%	38	76%	50
Herning	5	9%	50	91%	55
Holbæk	14	27%	37	73%	51
Faaborg Midtfn	19	33%	38	67%	57
Guldborgsund	35	40%	52	60%	87
Holstebro	5	9%	49	91%	54
Sønderborg	9	18%	41	82%	50
Ringkøbing Skjern	7	24%	22	76%	29
Slagelse	8	16%	43	84%	51
I alt	242	23%	802	77%	1.044

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført af Rambøll Management for UIBM samt egne beregninger

Nyankomne flygtninge henvises i henhold til integrationsloven til danskuddannelse. Herefter placeres flygtninge på danskuddannelse 1-3, bl.a. på baggrund af flygtningens forudsætninger:

- Danskuddannelse 1, der er tilrettelagt for kursister med ingen eller ringe skolebaggrund, som ikke har lært at læse og skrive på deres modersmål samt for kursister, som ikke har lært at læse og skrive på det latinske alfabet.
- Danskuddannelse 2, der er tilrettelagt for kursister, som normalt har en kort skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og må forventes at have en forholdsvis langsom indlæring af dansk som andetsprog.
- Danskuddannelse 3, der er tilrettelagt for kursister, som normalt har en mellem-lang eller lang skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og må forventes at have en forholdsvis hurtig indlæring af dansk som andetsprog.

I spørgeskemaundersøgelsen har kommunerne angivet, hvilken danskuddannelse flygtninge er blevet førstegangshenvist til. Tabel 2 nedenfor angiver fordelingen af nyankomne flygtninge på hhv. danskuddannelse 1, 2 og 3.

Her fremgår det, at 39 pct. af dem, som er blevet henvist til danskuddannelse er placeret på Danskuddannelse 1. 52 pct. af de henviste er blevet placeret på Danskuddannelse 2, mens 9 pct. af de henviste er blevet placeret på Danskuddannelse 3, som er gruppen med de længste uddannelser og dermed har de bedste forudsætninger for at lære dansk.

Tabel 2: Fordeling af nyankomne flygtninge på Danskuddannelse 1-3, antal og pct.

	Danskuddannelse 1		Danskuddannelse 2		Danskuddannelse 3		Henvist til dansk-uddannelse	Ikke påbegyndt	Ikke oplyst	I alt
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	I alt			
Roskilde	2	10 %	17	85 %	1	5 %	20	31	1	52
Næstved	8	16 %	35	69 %	8	16 %	51	0	0	51
Odense	7	16 %	29	67 %	7	16 %	43	0	9	52
Esbjerg	16	35 %	29	63 %	1	2 %	46	2	1	49
Kolding	14	30 %	30	64 %	3	6 %	47	2	0	49
Vejle	34	67 %	16	31 %	1	2 %	51	1	0	52
Silkeborg	11	55 %	7	35 %	2	10 %	20	4	2	26
Skanderborg	12	24 %	31	63 %	6	12 %	49	2	3	54
Aarhus	16	35 %	17	37 %	13	28 %	46	2	2	50
Viborg	13	22 %	39	67 %	6	10 %	58	0	2	60
Frederikshavn	14	22 %	37	58 %	13	20 %	64	0	1	65
Hjørring	21	42 %	29	58 %	0	0 %	50	0	0	50
Herning	24	44 %	27	49 %	4	7 %	55	0	0	55
Holbæk	13	28 %	33	70 %	1	2 %	47	2	2	51
Faaborg Midtfn	29	55 %	18	34 %	6	11 %	53	2	2	57
Guldborgsund	49	56 %	27	31 %	11	13 %	87	0	0	87
Holstebro	30	56 %	23	43 %	1	2 %	54	0	0	54
Sønderborg	21	44 %	24	50 %	3	6 %	48	2	0	50
Ringkøbing Skjern	16	59 %	10	37 %	1	4 %	27	2	0	29
Slagelse	25	49 %	24	47 %	2	4 %	51	0	0	51
I alt	375	39 %	502	52 %	90	9 %	967	52	25	1.044

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført af Rambøll Management for UIBM samt egne beregninger

Note: Andele er beregnet på baggrund af det faktiske antal henviste til danskuddannelse.

Roskilde Kommune anvender højskoleforløb inkl. danskuddannelse i begyndelsen af integrationsprogrammet for flygtninge, som vurderes egnet hertil. Derfor har Roskilde Kommune angivet en høj andel, som ikke er påbegyndt ordinær danskuddannelse.

Ifølge UIBM's danskundervisningsdatabase er fordelingen af flygtninge og familiesammenførte omfattet af integrationsprogrammet i 2. kvartal 2015 på 31 pct. på danskuddannelse 1, 59 pct. på danskuddannelse 2 og 9 pct. på danskuddannelse 3. Der er med andre ord overensstemmelse mellem undersøgelsens resultater og de data, som findes i danskundervisningsdatabasen for samme periode.

I spørgeskemaundersøgelsen blev kommunerne bedt om at angive, hvilket uddannelsesniveau nyankomne flygtninge har. Undersøgelsen viser, at der er et rimeligt overblik i de udvalgte kommunerne over, hvilken højest fuldført uddannelse flygtninge har gennem-

ført. Af 1.044 besvarelser er der oplysninger om uddannelse på 1.009 personer. I tabel 3 kan man se fordelingen af nyankomne flygtninge på højst fuldførte uddannelse.

Her fremgår det, at 100 personer, svarende til knap 10 pct. har ingen eller op til 4 års skolegang. En større andel, svarende til 256 personer, har 5-8 års skolegang, mens ca. lige så mange har 9-10 års skolegang. 135 personer har en videregående uddannelse, hvilket svarer til 13 pct. Den resterende del har enten en studentereksamen (15 pct.) eller en erhvervsfaglig uddannelse gennem formaliseret uddannelse eller praktisk oplæring (10 pct.)

Tabel 3: Fordeling af nyankomne flygtninge på højst fuldførte uddannelse, antal.

	Ingen skolegang	1-4 års skolegang	5-8 års skolegang	9-10 års skolegang	Studentereksamen	Formaliseret erhvervsfaglig uddannelse inden for fx handel, håndværk, byggeri, fremstilling og service (fx med prøve, undervisning og praktik)	Praktisk oplæring inden for fx handel, håndværk, byggeri, fremstilling og service (fx ved arbejde)	Videregående uddannelse (dvs. en uddannelse, der kræver en studentereksamen eller erhvervsfaglig uddannelse)	Ikke oplyst	I alt
Roskilde	0	1	9	17	10	2	3	6	4	52
Næstved	3	2	16	10	7	3	0	10	0	51
Odense	1	0	13	16	13	0	0	8	1	52
Esbjerg	2	0	16	11	9	0	0	7	4	49
Kolding	1	0	10	14	9	6	1	7	1	49
Vejle	2	4	21	13	8	0	0	3	1	52
Silkeborg	0	6	8	5	1	1	0	4	1	26
Skanderborg	5	1	10	16	6	2	0	13	1	54
Aarhus	1	0	7	12	0	1	15	11	3	50
Viborg	6	2	14	16	8	6	1	7	0	60
Frederikshavn	0	1	11	16	5	15	7	10	0	65
Hjørring	2	4	15	24	0	1	3	1	0	50
Herning	3	4	19	7	8	5	0	9	0	55
Holbæk	4	2	12	15	7	1	1	7	2	51
Faaborg Midtfyn	0	1	9	16	10	2	1	5	13	57
Guldborgsund	14	10	20	8	9	3	9	14	0	87
Holstebro	0	3	17	18	14	0	0	1	1	54
Sønderborg	1	5	8	10	12	8	0	6	0	50
Ringkøbing Skjern	2	3	12	4	4	0	0	4	0	29
Slagelse	3	1	9	17	14	2	1	2	2	51
I alt	50	50	256	265	154	58	42	135	34	1.044
I alt andel	5 %	5 %	25 %	25 %	15 %	6 %	4 %	13 %	3 %	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført af Rambøll Management for UIBM samt egne beregninger

Kommunerne blev ligeledes bedt om at angive, om uddannelsen er inden for militær eller politi. Spørgsmålet blev stillet for at få afklaret, om nogle måtte have en uddannelse, som er taget inden for disse 2 områder, eksempelvis politibetjent eller officer. 235 af det samlede antal besvarelser er besvaret med enten ja eller nej. Den resterende del er ikke besvaret. I tabel 4 ses fordelingen af besvarelser på, om højeste fuldførte uddannelse er inden for militær eller politi.

Her fremgår det, at kun 8 ud af 235 besvarelser er inden for pågældende områder.

Tabel 4: Fordeling af besvarelser på, om højeste fuldførte uddannelse er inden for militær eller politi, antal.

	Ja	Nej	I alt
Roskilde	0	11	11
Næstved	0	13	13
Odense	0	8	8
Esbjerg	0	7	7
Kolding	1	13	14
Vejle	0	3	3
Silkeborg	0	5	5
Skanderborg	1	14	15
Aarhus	1	26	27
Viborg	1	13	14
Frederikshavn	2	30	32
Hjørring	0	5	5
Herning	0	14	14
Holbæk	0	9	9
Faaborg Midtfyn	0	8	8
Guldborgsund	2	24	26
Holstebro	0	1	1
Sønderborg	0	14	14
Ringkøbing Skjern	0	4	4
Slagelse	0	5	5
I alt	8	227	235

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført af Rambøll Management for UIBM

Erhvervs erfaring fra hjemlandet er ligeledes et væsentligt parameter i bedømmelsen af flygtninges kompetencer. Her har kommunerne besvaret undersøgelsen med oplysninger om erhvervs erfaring og fordelingen heraf på typer af beskæftigelse for 375 af 1.044 personer. Det svarer til, at kommunerne har oplysninger om, at nyankomne flygtninge har været i beskæftigelse for 36 pct. vedkommende. Heraf er der for 7 personers vedkommende oplysninger om beskæftigelse, men ikke hvilken type af beskæftigelse. For de resterende 64 pct. er der enten ikke oplysninger om beskæftigelse eller der er ingen erhvervs erfaring.

I tabel 5 ses fordelingen på typer af beskæftigelse. Her fremgår det, at 61 pct., svarende til 230 personer, af de 375 personer, hvor der er oplysninger om erhvervs erfaring, har erfaring fra ufaglært arbejde. 16 pct. har arbejdet som faglært, og 11 pct. har arbejdet som medhjælpende ægtefælle. 20 pct. har arbejdet med andet arbejde. De foreløbige resultater tyder på, at kommunerne har anvendt besvarelsesmuligheden Andet arbejde til mange forskellige brancher fra landbrug til akademisk arbejde.

Det skal understreges, at tabel 5 skal tolkes med forsigtighed, idet der kun er oplysninger for ca. 1/3 af den persongruppe, som har deltaget i undersøgelsen. Samtidig ses, at nogle kommuner nærmest konsekvent ikke har indtastet oplysninger om erhvervs erfaring, eksempelvis fordi oplysningen ikke findes hos kommunen.

Tabel 5: Erhvervs erfaring fordelt på typer af beskæftigelse, antal.

	Arbejde som ufaglært	Arbejde som faglært	Arbejde som funktionær	Arbejde som selvstændig/ medhjælpende ægtefælle	Arbejde som elev	Andet arbejde	Ikke oplyst	I alt
Roskilde	21	4	0	8	0	6	1	32
Næstved	26	4	0	1	0	0	0	31
Odense	18	8	1	3	1	1	1	32
Esbjerg	0	0	0	1	0	4	0	4
Kolding	10	8	0	3	1	0	0	22
Vejle	6	0	0	0	0	0	0	6
Silkeborg	12	4	0	2	0	0	0	16
Skanderborg	9	1	2	2	0	5	0	16
Aarhus	1	2	0	0	0	1	3	6
Viborg	4	2	0	0	0	10	0	13
Frederikshavn	0	0	0	0	0	0	1	1
Hjørring	20	3	1	1	1	0	1	27
Herning	15	5	2	0	0	2	0	24
Holbæk	5	3	0	1	0	6	0	15
Faaborg Midtfyn	13	5	7	12	0	5	0	34
Guldborgsund	21	4	0	2	0	31	0	32
Holstebro	0	0	0	0	0	0	0	0
Sønderborg	33	5	0	6	0	3	0	43
Ringkøbing Skjern	14	2	2	0	0	1	0	19
Slagelse	2	0	0	0	0	0	0	2
I alt	230	60	15	42	3	75	7	375
I alt andel	61 %	16 %	4 %	11 %	1 %	20 %	2 %	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse gennemført af Rambøll Management for UIBM samt egne beregninger

Note: De enkelte kolonner summer ikke til antallet i kolonnen "I alt". Det hænger sammen med, at spørgeskemaet gav mulighed

for at angive flere svarmuligheder.